

Bruselj, 28. maj 2018
(OR. en)

8978/18

CONOP 46
CODUN 20
COARM 163
CFSP/PESC 445

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi Sveta o stališču EU glede zatiranja nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem za tretjo konferenco o pregledu izvajanja akcijskega programa ZN o osebni in lahki orožju (New York, 18. do 29. junij 2018)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o stališču EU glede zatiranja nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem za tretjo konferenco o pregledu izvajanja akcijskega programa ZN o osebni in lahki orožju (New York, 18. do 29. junij 2018), kot jih je sprejel Svet na seji 28. maja 2018.

**SKLEPI SVETA O STALIŠČU EU GLEDE ZATIRANJA NEZAKONITEGA TRGOVANJA
Z OSEBNIM IN LAHKIM OROŽJEM ZA TRETJO KONFERENCO O PREGLEDU
IZVAJANJA AKCIJSKEGA PROGRAMA ZN O OSEBNEM IN LAHKEM OROŽJU
(NEW YORK, 18. DO 29. JUNIJ 2018)**

1. Svet ugotavlja, da nezakonito osebno in lahko orožje še naprej prispeva k nestabilnosti in oboroženem nasilju, preprečuje trajnostni razvoj in prizadevanja kriznega upravljanja ter tako nadalje destabilizira celotne regije, države in družbe v teh regijah, spodbuja oboroženo nasilje in organizirani kriminal, pa tudi večja učinek terorističnih napadov. Svet je zato zavezan tako preprečevanju in zaježitvi nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem (SALW) in strelivom zanj kot tudi zavzemanju za prevzemanje vseh oblik odgovornosti glede zakonitega trgovanja z njimi.
2. Akcijski program ZN za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje vseh oblik nezakonite trgovine z osebnim in lahkim orožjem (akcijski program) je po mnenju Sveta splošni okvir za boj proti grožnji, ki jo predstavlja nedovoljena trgovina s SALW, zato Svet podpira njegovo polno in učinkovito izvajanje na nacionalni, regionalni in svetovni ravni.
3. Svet pozdravlja prihodnjo tretjo konferenco o pregledu, ki bo med 18. in 29. junijem 2018 v New Yorku (RevCon3) in ki bo tudi priložnost za pregled napredka pri izvajanju akcijskega programa. Meni, da bi morali na RevCon3 utrditi pomen tega programa in povečati njegovo učinkovitost.
4. Svet opozarja na Sklep 2017/633/SZVP, ki ga je 3. aprila 2017 sprejel v podporo ukrepom za uspešen in ustrezen izid RevCon3 o akcijskem programu, in sicer s številnimi tematskimi simpoziji in regionalnimi konferencami ter drugimi dejavnostmi.

5. Evropska unija bo konstruktivno prispevala, da bo na RevCon3 dosežen soglasen in smiseln izid, ter si hkrati prizadevala za vključitev naslednjih ključnih ciljev v sklepni dokument konference:
- i. priznati, da izvajanje akcijskega programa temelji na sinergizmu z mednarodnimi instrumenti podobnih ciljev, kot sta Pogodba o trgovini z orožjem in Protokol ZN o strelnem orožju, med drugim o obveznostih poročanja;
 - ii. v področje uporabe akcijskega programa dodati preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje nezakonite trgovine s strelivom;
 - iii. priznati, da – kot je navedeno v agendi za trajnostni razvoj do leta 2030 – razvoj brez miru in varnosti ni mogoč in da bosta mir in varnost ogrožena brez trajnostnega razvoja ter da je zato zaježitev nezakonitega trgovanja s SALW in strelivom ključnega pomena;
 - iv. priznati, da oboroženo nasilje različno učinkuje na ženske, moške, deklice in dečke, ter spodbujati vlogo žensk pri izvajanju akcijskega programa in ozaveščenost glede vloge spola pri nadzornih ukrepih nad SALW kot pogoja za njihovo učinkovitost;
 - v. ukrepati za ohranitev in dvig učinkovitosti akcijskega programa in njegovega mednarodnega instrumenta za sledenje, upoštevajoč razvoj tehnologije, zasnove in izdelave SALW ter trgovanja z njim. V zvezi s tem je EU zlasti zaskrbljena zaradi naraščajočega trenda osebne orožja z modularno zasnovo in neobstoja globalnega standarda glede tega, kako in kje označevati to orožje, kar postopoma slabi zmogljivost za sledenje temu orožju. Za zagotovitev in ohranitev zmogljivosti za sledenje modularnemu SALW je zato pomembno, da se na RevCon3 doseže dogovor o procesu, ki bo omogočil dosego soglasja glede označevanja modularnega SALW;

- vi. spodbujati sistematično sledenje zaseženega nezakonitega SALW, izmenjavo informacij med pristojnimi agencijami na nacionalni, regionalni in globalni ravni, upoštevajoč nacionalno zakonodajo, in uporabo teh informacij za identifikacijo in preprečevanje preusmerjanja;
 - vii. poudariti vlogo, ki jo imajo prakse odgovornega nadzora nad izvozom orožja pri preprečevanju in zatiranju nezakonitega trgovanja s SALW, vključno z oceno tveganja za preusmeritev pred izdajo izvoznih dovoljenj;
 - viii. podpreti dejavnosti nadzora nad SALW na konfliktnih območjih in v ta namen okrepiti vlogo mirovnih operacij ZN in regionalnih mirovnih operacij ter pri določanju mandata vsake posebej razmisliti o vključitvi pomoči za spremljanje embarga na orožje in upravljanje zalog;
 - ix. poudariti vlogo akcijskega programa v boju proti terorizmu. Tudi z učinkovitim izvajanjem akcijskega programa se teroristom preprečuje, da pridobijo SALW, s tem pa se zmanjša morebitni učinek njihovih napadov;
 - x. podpreti pomembno vlogo regionalnih organizacij pri izvajanju akcijskega programa ter na splošno vključevanje raziskovalcev, civilne družbe in industrije v dejavnosti, povezane s tem programom.
6. Cilji EU za izid konference o pregledu so nadalje pojasnjeni v priloženem dokumentu o stališču.

**DOKUMENT O STALIŠČU EU ZA TRETJO KONFERENCO O PREGLEDU
AKCIJSKEGA PROGRAMA ZN ZA PREPREČEVANJE, ZATIRANJE IN
IZKORENINJENJE VSEH OBLIK NEZAKONITEGA TRGOVANJA Z OSEBNIM IN
LAHKIM OROŽJEM**

Evropska unija bo konstruktivno prispevala, da bo na tretji konferenci o pregledu akcijskega programa dosežen soglasen izid s sporočilno vrednostjo. Kot dodatek in nadgradnja desetih ključnih ciljev iz sklepov Sveta bo EU predstavila naslednja stališča:

1. EU podpira sklicevanje v zaključnem dokumentu RevCon3 na naslednje dokumente:
 - zaključne dokumente vmesnih srečanj v okviru akcijskega programa (peto in šesto bienalno srečanje držav leta 2014 oziroma 2016);
 - poročilo generalnega sekretarja ZN o osebni in lahki orožju za srečanje Generalne skupščine ZN leta 2016 (A/CONF.192/BMS/2016/1) ter Varnostnega sveta ZN leta 2017 (S/2017/1025) in leta 2015 (S/2015/289);
 - poročilo generalnega sekretarja ZN o novostih v proizvodnji, tehnologiji in zasnovi osebnega in lahkega orožja ter posledicah za izvajanje mednarodnega instrumenta za sledenje, pripravljeno za Generalno skupščino ZN (A/CONF.192/BMS/2014/1);
 - resolucije Varnostnega sveta ZN o osebni in lahki orožju (RVSZN 2117 iz leta 2013, RVSZN 2220 iz leta 2015 in RVSZN 2370 iz leta 2017);
 - resolucijo Varnostnega sveta ZN o ženskah, miru in varnosti (RVSZN 1325 iz leta 2000 in poznejše resolucije), v zvezi s tem pa predvsem na RVSZN 2242 iz leta 2015, v kateri se zlasti spodbuja krepitev vloge žensk pri prizadevanjih za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje nedovoljenega prenosa osebnega in lahkega orožja ter njegovega destabilizirajočega kopičenja in zlorabe;

- resolucijo Varnostnega sveta ZN 1612 iz leta 2005 o otroci v oboroženih spopadih;
- dokumente organizacije OVSE o osebnem in lahkem orožju.

2. Kar zadeva razmislek o izvajanju akcijskega programa, EU podpira vključitev naslednjih elementov v zaključni dokument RevCon3:

- i. spodbujati izvajanje na nacionalni ravni v okviru nacionalnih organov za usklajevanje med uradi, nacionalnih akcijskih načrtov, nacionalnih kontaktnih točk, zakonodaje, vključno s kazensko zakonodajo, predpisi in upravnimi postopki, in spremljati s tem povezane vidike življenjskega cikla osebnega in lahkega orožja, vključno z njegovo proizvodnjo, nadzorom nad izvozom in trgovino ter kopičenjem in odstranjevanjem;
- ii. spodbujati vidike osebnega in lahkega orožja v varnostnem sodelovanju na dvostranski in medregionalni ravni, vključno s čezmejnim sodelovanjem in izmenjavo informacij med organi pregona in carinskimi uradi za zaježitev nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem;
- iii. krepiti vlogo in moč (pod)regionalnih organizacij za pomoč državam pri njihovem izvajanju akcijskega programa;
- iv. omogočati in spodbujati izmenjavo in uporabo informacij o ugotovljenih vzorcih nezakonite trgovine in preusmerjanja, v skladu z nacionalno zakonodajo, tudi s pomočjo spletnih nacionalnih, regionalnih in mednarodnih podatkovnih zbirk, s podporo vlogi Interpola in ZN v zvezi s tem;
- v. v okviru nadzora nad izvozom osebnega in lahkega orožja spodbujati uporabo dovoljenj končnega uporabnika;
- vi. spodbujati uporabo novih tehnologij na področju zasnove osebnega in lahkega orožja, ki dajejo možnost za njegov nadzor;
- vii. povečati prizadevanja za fizično zaščito in upravljanje zalog, vključno z uporabo novih tehnologij;

- viii. izboljšati izmenjavo informacij o zasegih orožja, v skladu z nacionalno zakonodajo, za obravnavo pomanjkljivosti in izboljšanje možnosti za preiskave in pregon, zlasti s poudarkom na regionalnem sodelovanju;
- ix. spodbujati in podpirati izvajanje standardov in najboljših praks za ravnanje z osebnim orožjem (kot so mednarodni standardi za nadzor nad osebnim orožjem) in strelivom (kot so mednarodne tehnične smernice za upravljanje zalog streliva);
- x. izboljšati preglednosti s tem, da se države spodbuja, naj širijo informacije o nacionalnih kontaktnih točkah za akcijski program, predložijo dvoletna poročila o stanju izvajanja akcijskega programa in mednarodnega instrumenta za sledenje, v svoja poročila, namenjena za register Združenih narodov za konvencionalno orožje, vključijo osebno in lahko orožje in da si na tem področju prizadevajo za sinergije z drugimi s tem povezanimi mednarodnimi instrumenti;
- xi. obravnavati nedovoljeno proizvodnjo in prirejanje osebnega in lahkega orožja in njihovih sestavnih delov, tudi s pomočjo obrtne proizvodnje, aditivne proizvodnje (3D-tiskanje), ponovne usposobitve onesposobljenega strelnega orožja in predelave orožja za streljanje s slepimi naboji;
- xii. spodbujati dobre prakse v zvezi z onesposobitvijo, da bi postalo osebno in lahko orožje trajno neuporabno in ponovna usposobitev fizično nemogoča, tudi s spodbujanjem standardov EU, določenih v Uredbi (EU) 2015/2403;
- xiii. spodbujati uničenje kot najprimernejšo možnost za presežne zaloge osebnega in lahkega orožja;
- xiv. obravnavati rastoči pomen interneta in spletnih transakcij pri nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter njihovimi sestavnimi deli;
- xv. odpraviti razlike v zakonodaji držav, ki olajšujejo nezakonito trgovino in proizvodnjo osebnega in lahkega orožja, vključno z nezakonito predelavo orožja za streljanje s slepimi naboji v delujoče strelno orožje;
- xvi. spodbujati, v okviru njihovih pristojnosti in kadar je to primerno, večjo vlogo mirovnih operacij ZN in regionalnih mirovnih operacij na področju nedovoljenega osebnega in lahkega orožja;

xvii. upoštevati vprašanje osebnega in lahkega orožja ter streliva, zlasti v programih za vzpostavljjanje miru in obnovo po konfliktih in programih za demobilizacijo, razoroževanje in ponovno vključevanje ter reformo varnostnega sektorja.

3. Kar zadeva razmislek o izvajanju mednarodnega instrumenta za sledenje, EU podpira vključitev naslednjih elementov v zaključni dokument RevCon3:

- i. zagotoviti učinkovitosti mednarodnega instrumenta za sledenje v luči razvoja tehnologije in zasnove osebnega in lahkega orožja. V zvezi s tem je EU zlasti zaskrbljena zaradi naraščajočega trenda osebnega orožja z modularno zasnovo in neobstoja globalnega standarda glede tega, kako in kje označevati to orožje, kar postopoma slabi zmogljivost za sledenje temu orožju. Za zagotovitev in ohranitev zmogljivosti za sledenje modularnemu SALW je zato pomembno, da se na RevCon3 doseže dogovor o procesu, ki bo omogočil dosego soglasja glede označevanja modularnega SALW; Ta proces bi moral biti podlaga za dokument o soglasju, ki bi dopolnjeval mednarodni instrument za sledenje, kot je na primer priloga. Poleg dogovora o označevanju modularnega osebnega in lahkega orožja, bi moral dokument odražati tudi druge posledice razvoja tehnologije in zasnove osebnega in lahkega orožja, med drugim vse večjo uporabo polimerov, ter sprememb pri označevanju, evidentiranju in sledenju. Tak dokument bi zagotovil, da mednarodni instrument za sledenje zaradi razvoja tehnologije in zasnove ne bi postal manj učinkovit;
- ii. spodbujati označevanje uvoza, kot to zahteva mednarodni instrument za sledenje, po možnosti ob trenutku izdelave;
- iii. spodbuditi uporabo novih tehnologij za bolj učinkovito označevanje, evidentiranje in sledenje osebnega in lahkega orožja. V povzetku predsedujočega drugem srečanju vladnih strokovnjakov leta 2015 so pomembne ugotovitve in predlogi v zvezi s tem;
- iv. krepiti mehanizme za izmenjavo informacij o nacionalnih sistemih označevanja ob trenutku izdelave in standardnih postopkih v zvezi z zaseženim neoznačenim osebnim in lahkim orožjem;

- v. spodbujati izvajanje – na nacionalni ravni – mednarodnega instrumenta za sledenje z zakonodajo o označevanju, evidentiranju in sledenju ter z oblikovanjem dvoletnih poročil, vzpostavljanjem nacionalnih kontaktnih točk in razvojem nacionalnih akcijskih načrtov;
- vi. krepiti zmogljivosti za sledenje nedovoljenemu osebnemu in lahkemu orožju ter strelivu na konfliktnih območjih, saj lahko to prispeva k prepoznavanju in zaježitvi nezakonitih tokov orožja na ta območja. To je mogoče doseči s podporo vključitvi mirovnih operacij ZN in regionalnih mirovnih operacij v zbiranje, evidentiranje, sledenje in uničevanje nezakonitega osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva, v skladu z njihovimi pristojnostmi in, kjer je to mogoče, v sodelovanju s strokovnjaki ZN za spremljanje embarga ZN na orožje; s podporo krepitvi zmogljivosti lokalnih varnostnih služb in organov pregona za sledenje in preiskovanje, skupaj spodbujanjem uporabe evidence Interpola iArms in drugih ustreznih podatkovnih zbirk ter s podporo pobudam, kot je mehanizem iTrace družbe Conflict Armament Research.

4. Kar zadeva razmislek o mednarodnem sodelovanju in pomoči, EU podpira vključitev naslednjih elementov v zaključni dokument RevCon3:

- i. podpreti izvajanje akcijskega programa s sodelovanjem in pomočjo za dejavnosti nadzora nad osebnim in lahkim orožjem;
- ii. oceniti učinek sodelovanja in pomoči, ki je bila zagotovljena za izvajanje akcijskega programa, in predstaviti rezultate te ocene na vmesnem bienalnem srečanju držav v okviru akcijskega programa;
- iii. povečati učinkovitost in trajnost pomoči z boljšim usklajevanjem v sodelovanju z ustreznimi regionalnimi organizacijami, donatorji in izvajalskimi agencijami ter ob prevzemanju polne odgovornosti za nacionalne načrte držav prejemnic in, če je mogoče, ob opiranju na te akcijske načrte;
- iv. podpreti Skrbniški sklad ZN za podporo sodelovanju pri urejanju področja orožja (UNSCAR);

- v. povečati preglednost glede sodelovanja in pomoči na področju nadzora nad osebnim in lahkim orožjem z dogovorom donatorjev o svetovni zbirki podatkov, kjer bo registrirana pomoč za nadzor nad tem orožjem.
-